ΙΣΠΑΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΕΝΤΡΟ ΕΡΛΙΕΖ

ΦΟΝΙΑΣ Κ' ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ

Τὸ σπίτι τῆς γρηᾶ-Μελγγὰρ εἶνε ἄνω-κάτω Μέσα σὲ μιὰ χαμηλὴ κάμαρη, ἐπάνω σὲ μιὰ σιδερένια κλίνη κοίτεται ξαπλωμένο τὸ πτῶμα ἑνὸς νέου. Τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισό του ἀφήνει νὰ φαίνεται στὸ στῆθος του μιὰ κατακόκκινη πληγή.

Δύο περίπολοι εἶχανε βρεῖ τὸν νέο αὐτὸ νὰ ξεψυχάη κάτω ἀπὸ τ' ἄνθισμένο μπαλκόνι τῆς Ροζίτας Φλωρές, τῆς χορεύτριας. Ὅταν ἀναγνωρίσανε πῶς ἦταν ὁ πλανόδιος μουσικὸς Πιπίνος Μελγγάρ, τὸν μετέφεραν στὸ σπίτι τῆς μητέρας του, ποὺ κατοικοῦσε σ' ἕνα προάστειο τοῦ Τολέδου.

Γύρω στὴ νεκρική του κλίνη στέκουν τώρα σιωπηλοὶ καὶ σοβαροὶ οἱ συγγενεῖς, οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἐξάδελφοι τοῦ θύματος, ἐνῶ λίγο πιὸ πέρα, γονατισμένη σ' ἕνα προσευχητάριο ἡ Κοτσίνα Μελγγὰρ ἡ μητέρα του κλαίει ἀπαρηγόρητα, γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ πιὸ ἀγαπημένου της παιδιοῦ...

Ἔξαφνα ἡ γρηᾶ σηκώθηκε πάνω, γύρισε στοὺς δικούς της πιστεύοντας γέρω στὸ πτῶμα καὶ μ' ἄγριο ὕφος ρώτησε:

— Ποιὸς ἀπ' ὅλους σας θὰ ἐκδικηθῆ τὸν Πιπίνο;

Πολλοὶ μαζὺ φώναξαν:

— Ἐγώ! Ἐγώ! Ἐγώ!

— Σταθῆτε!... τοὺς φώναξε τότε ὁ Πέτρος Μαλγγάρ, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ θύματος. Τὸν ἐκδικητὴ τοῦ Πιπίνο θὰ τὸν δείξη ἡ τύχη σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα, τοῦ τόπου μας. Αὐτὸς λοιπὸν θὰ ἐπιφορτισθῆ νὰ βρῆ τὸν φονιὰ καὶ νὰ πάρη ἐκδίκηση γιὰ τὸν ἀγαπημένο μας νεκρό.

Πῆρε ὕστερα ἕνα φύλλο χαρτί, τὸ ἔκοψε σὲ δεκατρεῖς κλήρους, ὅσοι ἀκριβῶς ἦσαν οἱ συγγενεῖς ἐκεῖ μέσα, τοὺς ἔρριξε στὸ πλατύγυρο καπέλλο του κι' ὕστερα εἶπε:

— Ἐκεῖνος ἀπὸ μᾶς ποὺ θὰ τραβήξη τὸν ἀριθμὸ 13 θὰ ἔχη τὴν τιμὴ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν Πιπίνο μας.

Τὰ χέρια ἀπλώθηκαν κι' ὁ καθένας πῆρε μέσ' ἀπὸ τὸ καπέλλο ἕναν ἀριθμό.

Ὁ ἀριθμὸς 13 ἔλαχε στὸν Παῦλο Γονζαλὲζ, ἐξάδελφο τοῦ Πιπίνο.

Ὁ Παῦλος ἦταν νέος δεκαοχτὼ χρονῶν, ἡλιοκαμένος, μὲ βλέμμα τόσο σκληρό, ποὺ κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ ποὺ ἔρριχνε στὸ πρόσωπό του τὸ πλατύγυρο μαλακὸ καπέλλο του, ἔλαμπε σὰν ἀτσαλένιο.

Τὸ καπέλλο του ἦταν στολισμένο μὲ πολύχρωμες κορδέλλες γιατὶ ὁ Παῦλος Γονζαλὲζ ἦταν ταυρομάχος.

Μόλις ὁ Παῦλος πῆρε τὸν κλῆρο μὲ τὸν ἀριθμὸ 13 δὲν φάνηκε καὶ πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν τύχη ποὺ τοῦ ἔδινε τὴν τιμὴ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἐξάδελφό του...

Ἤξερε πῶς ἦταν συνήθεια στὸν τόπο νὰ μὴ μπορῆ νὰ παίξη, νὰ χορέψη, νὰ τραγουδήση, νὰ παντρευτῆ, ἐνόσω δὲν θὰ εἶχε σκοτώσει τὸν φονιὰ τοῦ ἐξαδέλφου του. Κι' αὐτὸς ἦταν ἀρραβωνιασμένος μὲ τὴ Ροζίτα Φλωρές, τὴν ὡραία χορεύτρια καὶ βιαζόταν νὰ παντρευτῆ. Γιατὶ τὴν λάτρευε τὴ Ροζίτα. Τὴν ἀγαποῦσε τρελλά. Τόσο τρελλὰ ποὺ ἔφτασε στὸ σημεῖο νὰ γίνη γι' αὐτὴ φονιᾶς!... Ναί, αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶχε σκοτώσει τὸν Πιπίνο. Αὐτὸς ἦταν ὁ φονιᾶς τοῦ ξαδέρφου του!... Κι' ἀπ' τὴ στιγμὴ αὐτὴ ποὺ ἀνέλαβε νὰ ἐκδικηθῆ τὸν φονιὰ τοῦ Πιπίνο, ἡ ζωή του ἔγινε ἀνυπόφορη. Τί μποροῦσε νὰ κάνη;

Νύχτα καὶ ἡμέρα τὸν κατηγοροῦσαν οἱ συγγενεῖς του γιατὶ δὲν εἶχε κρατήσει τὸν ὅρκο του, γιατὶ ὀργοῦσε νὰ βρῆ καὶ νὰ σκοτώση τὸν φονιὰ τοῦ Πιπίνου Μελγγάρ..

Ἡ γρηᾶ Κοντσίνα Μελγγὰρ ξεχωρισιά, τὸν κατηγοροῦσε πῶς ἦταν δειλός, ἀνανδρος.

Ἀλλὰ κι' ὅλοι του οἱ φίλοι γυρνοῦσαν ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό τους, ὅταν τύχαινε νὰ τὸν ἀντικρύσουν στὸ δρόμο.

Κι' ἡ ἀρραβωνιαστικιά του ἀκόμη, ἡ ὥμορφη Ροζίτα Φλωρές, ἡ χορεύτρια, ἀρνηόταν πειὰ νὰ τὸν δεχθῆ σπίτι της ἢ νὰ πάη σὰν πρῶτα στὸ δικό του...

Μιὰ μέρα ἡ μητέρα τοῦ θέματος πῆγε καὶ βρῆκε τὸν Παῦλο Γονζαλὲζ καὶ τοῦ εἶπε πῶς σ' ἕνα γειτονικὸ πανδοχεῖο κάποιος ἀγωγιάτης εἶχε καυχηθῆ πῶς αὐτὸς εἶχε σκοτώσει τὸν Πιπίνο.

— Τρέξε, τοῦ φώναξε νὰ ἐκδικηθῆς τὸν ξαδερφό σου!...

Ὁ Γονζαλὲζ ὅμως ἀγρίεψε καὶ τῆς ἀποκρίθηκε θυμωμένος:

— Ἂν αὐτὸς ὁ ἀγωγιάτης λέει πῶς εἶνε ὁ φονιᾶς τοῦ Πιπίνο, πήγαινε καὶ πές του πῶς δὲν ξέρει τί λέει. Θἆναι πολὺ πιωμένος, γιατὶ ἐγώ γνωρίζω πολὺ καλὰ τὸν φονιά!...

— Ὥστε τὸν γνωρίζεις, λοιπόν, τὸν φονιά; σύρλιαξεν ἡ γρηά. Καὶ τί περιμένεις τότε γιὰ νὰ τὸν σκοτώσης, ἔ;..

Ὁ Παῦλος Γονζαλὲζ πνίγηκε ἀπ' τὸ θυμό. Χωρὶς νὰ πῆ λέξι στὴ γρηά, ἔρριξε στὸν ὦμο του τὴν πράσινη κάπα του, ἄρπαξε τὸ καπέλλο του κι' ἔφυγε, βγῆκε ἔξω. Πίσω του ἡ γρηὰ φώναζε ἄγρια, τὸν χλεύαζε, τὸν κατηρίοταν!

Κατηφορίζοντας πρὸς τὴν πλατεία τῆς Ἀγορᾶς τῶν Ἀνθέων, ὁ Παῦλος συνάντησε μπροστὰ στὴν ἐκκλησία τὴν Ροζίτα Φλωρές, τὴν ἀρραβωνιαστικιά του. Μόλις τὴν εἶδε τῆς ζήτησε νὰ τοῦ δώση τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο ποὺ εἶχε στὰ μαλλιά της. Ἐκείνη τοῦ τ' ἀρνήθηκε τὴν παρακάλεσε ὕστερα νὰ τοῦ ὁρίση μιὰ τελευταία συνάντηση.

Ἡ Ροζίτα Φλωρὲς τοῦ εἶπε περήφανα.

— Θὰ σὲ δεχθῶ σπίτι μου τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ σκοτώσης τὸν φονιὰ τοῦ ἐξαδέρφου σου.

Ὁ Παῦλος Γονζαλὲζ τῆς ἀπάντησε τότε μὲ ὑπόκωφη φωνή:

— Σοῦ ὁρκίζομαι ὅτι θὰ τὸν σκοτώσω ἀπόψε τὸν φονιὰ τοῦ Πιπίνο!...

— Τότε θἄρθω νὰ σὲ βρῶ αὔριο, χωρὶς ἄλλο, τοῦ ὑποσχέθηκε ρητῶς ἡ Ροζίτα.

— Βασίζομαι στὴν ὑπόσχεσή σου, ξανάπε ὁ Παῦλος κ' ἔφυγε τρομερὰ χλωμός.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ ὥμορφη Ροζίτα Φλωρές, ὅταν μπῆκε στὸ δωμάτιο τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της, τὸν βρῆκε ξαπλωμένο στὸ κρεββάτι του νὰ βογγάη. Ἀφροὶ αἵματος ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ στόμα του. Ἕνα μαχαῖρι ἦταν καρφωμένο στὸ στῆθος του!...

Ἡ Ροζίτα τρόμαξε.

— Πάολο!... Πάολο!... φώναξε, ποιὸς σ' ἐχτύπησε;

Ὁ Παῦλος γύρισε τὰ θολὰ μάτια του πάνω της καὶ τῆς εἶπε μὲ σβυσμένη φωνή:

— Χτὲς βράδυ ὅταν γύρισα σπίτι εἶδα στὸν καθρέφτη τὸ πρόσωπο τοῦ φονιὰ τοῦ Πιπίνο. Θυμήθηκα τότε τὸν ὅρκο μου, τράβηξα τὸ μαχαῖρι μου καὶ τὸν χτύπησα κατάστηθα. Τόκαμα αὐτὸ μονάχα γιὰ σένα, Ροζίτα, γιατὶ σ' ἀγαπῶ!

Ἡ Ροζίτα τὰ κατάλαβε ὅλα. Ἔσκυψε κοντὰ στὸν Παῦλο, τὸν ἀγκάλιασε σφιχτά, κόλλησε τὰ χείλη της στὰ δικά του καὶ δέχτηκε τὴν τελευταία του πνοή, μ' ἕνα παράφορο, ἀτελείωτο φιλί!...

ΠΕΝΤΡΟ ΕΡΛΙΕΖ

ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα. Ἔβαζαν μεταξύ τους μεγάλα στοιχήματα, ποιὸ ἄλογο θὰ νικήση, καὶ οἱ δυσσρεστημένοι κατέφευγαν πολλὲς φορὲς σὲ στάσι καὶ σὲ αἱματοκύλισμα! Ἡ διασκέδαση αὐτὴ παρέσυρε ἀκόμη καὶ τοὺς αὐτοκράτορας. Μιχαὴλ ὁ Θεόφιλος ἀνάγκαζε τοὺς ὑπαλλήλους του, καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὑιοτροῦς του, νὰ κατεβαίνουν στὴν κονίσερα γιὰ νὰ συναγωνισθοῦν μαζύ του. Διηγοῦνται σχετικῶς τὸ ἀκόλουθο ἐπεισόδιο:

Κάποτε ποὺ ὁ Μιχαὴλ ὁ Θεόφιλος ἦταν ἐπάνω στὸ ἅρμα, καὶ ἐπρόκειτο νὰ κατοπέση τὸ κοντάρι γιὰ νὰ δοθῆ τὸ σύνθημα τοῦ ξεκινήματος, μπῆκε στὸν Ἱππόδρομο ἀγγελιοφόρος, φέροντας τὴν εἴδησι ὅτι οἱ Σαρακηνοὶ εἰσέβαλαν στὸ Βυζαντινὸ Κράτος. Ὁ Μιχαὴλ ὅμως εἶπε: «Ἂς ἐμπῆκαν» καὶ διέταξε νὰ συνεχισθοῦν οἱ ἀγῶνες, σὰν νὰ μὴ συνέβαινε τίποτε!... Τὴν μανία γιὰ τὶς ἱπποδρομίες τὴν εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὸν πατέρα του. Βάφτιζε τὰ παιδιὰ τῶν τζοκεῦ του καὶ τοὺς ἔδινε τὰ ὀνόματα τῶν ἀλόγων του, ἀλλὰ καὶ 108 χιλιάδες φράγκα στὸ καθένα! Ὁ ἱππομανὴς αὐτὸς αὐτοκράτωρ ἐδολοφονήθη καί, ἀντὶ φερέτρου, τὸν ἔθαψαν ἐπάνω σ' ἕνα σαμάρι.

Ἐκτὸς τῶν ἱπποδρομιῶν, οἱ βυζαντινοὶ εἶχαν καὶ θηριομαχίες, παλαιστάς, χορευτάς, παντομίμους, σχοινοβάτας καὶ θαυματοποιούς. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ τὰ εἴδη ὠνομάζοντο *ἐπεισόδια* τοῦ κυρίου ἀγῶνος, ποὺ ἦταν ὁ ἱππικός. Στὸν καιρὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐξαπολύθηκαν στὰ θέατρα καὶ πολλὰ ἄγρια θηρία. Κάποτε μάλιστα 20 λέοντες καὶ 30 πάνθηρες μονομιᾶς! Ἡ θηριομαχίες αὐτὲς ὠνομάζοντο *Κυνηγέσια* καὶ ἔπαψαν στὸν καιρὸ Θεοδοσίου τοῦ νεωτέρου. Ἀργότερα εἰσήχθησαν ἡ Ἱππομαχίες, οἱ διακοντισμοὶ καὶ ὅλα τ' ἀγωνίσματα τῶν ἱππωτῶν τοῦ μεσαίωνος. Στὶς ἡμέρες τοῦ Χρυσοστόμου ὑπῆρχαν καὶ δεξαμενὲς στὸν Ἱππόδρομο, ὅπου ἐτελοῦντο γυμνικοὶ ἀγῶνες ὡραίων γυναικῶν, ἡ ὁποῖες κολυμποῦσαν σὰν νεράϊδες. Ἀπὸ τοὺς ἀγωνιστὰς διάσημοι ἔμειναν ὁ Ἀλεξανδρινὸς Καράμπελας, ὁ Ρόδιος Χρυσομάλλης, ὁ Κυζικηνὸς Παγαρίτης καὶ κάποιος θηριομάχος Ἑλλάδιος τ' ὄνομα.

ΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΖΩΥΦΙΩΝ

Στὴν πόλη Σατίρα τῶν Ἰνδιῶν, ὑπάρχει ἕνα νοσοκομεῖο, στὸ ὁποῖο συντηροῦνται ὅλα τὰ ἔντομα ποὺ ἀπομυζοῦν τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου.

Κάθε τόσο ἡ διεύθυνσις τοῦ νοσοκομείου πληρώνει κάποιο φουκαρᾶ, ἐπάνω στὸ σῶμα τοῦ ὁποίου τοποθετοῦν τοὺς τροφίμους τοῦ νοσοκομείου γιὰ νὰ βοσκήσουν!...